

Анализ и оптимизация на софтуерни приложения

Александър Пенев

Васил Василев

Паралелизация

Съдържание

1. Какво е паралелизация?
2. Примери
3. Паралелни алгоритми
4. Синхронизация. Критични секции
5. Проблеми при паралелните алгоритми
6. Решения. Алгоритми без заключване

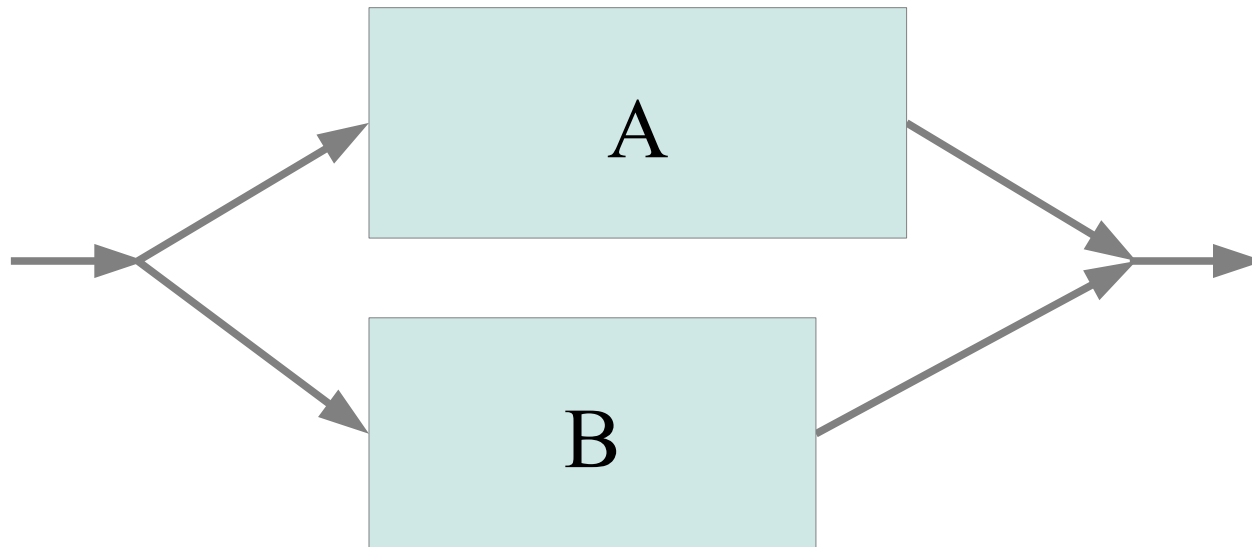
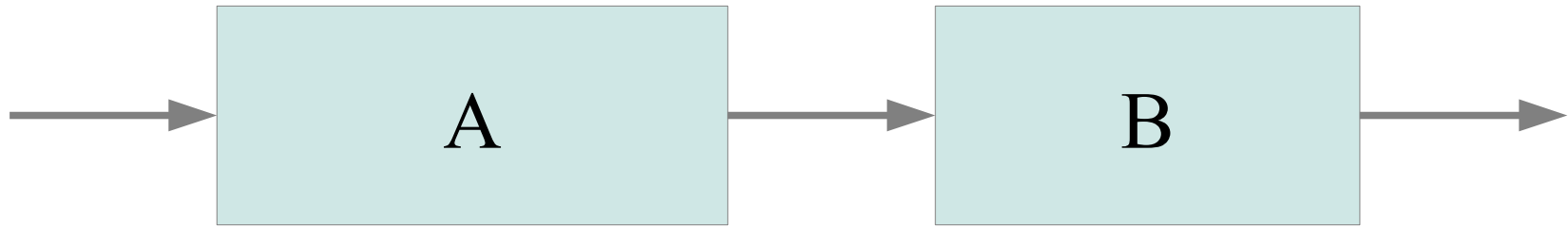

Какво е паралелизация?

- ❖ Паралелизация (parallelization) е процес на преобразуване на програма изпълняваща стъпките на алгоритмите си последователно в програма изпълняваща ги (там където е възможно) паралелно/едновременно
- ❖ Паралелното изпълнение може да е с използването на SIMD инструкции (векторизация), много нишки, много процеси, много компютри
- ❖ Обикновено се използва повече от едно ядро/процесор

Какво е паралелизация?

Защо?

Преди (70-те години на миналия век)

Intel 8086

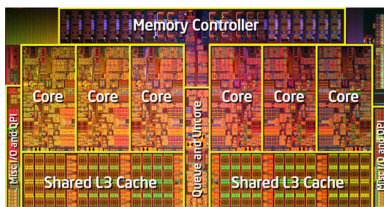

nVidia Tesla / GPGPU

Сега (2013 г.)

Intel i7 Процесор

Datacenter

Как се използва

- ❖ PThreads
- ❖ Threading Building Blocks (TBB)
- ❖ Cilk++
- ❖ OpenMP
- ❖ OpenCL, CUDA
- ❖ ...

Пример 1

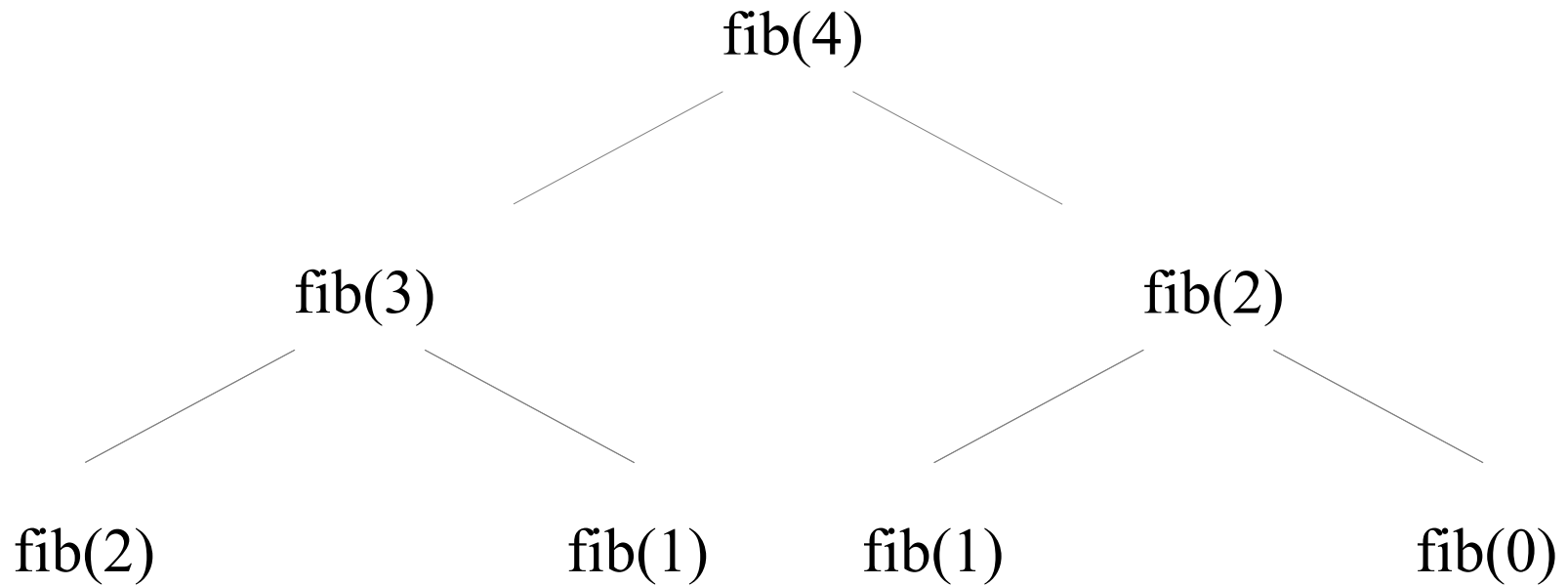
```
int fib(int n) {  
    if (n < 2) return n;  
  
    int n1, n2;  
  
    #pragma omp task shared(n1)  
    n1 = fib(n - 1);  
    #pragma omp task shared(n2)  
    n2 = fib(n - 2);  
  
    #pragma omp taskwait  
  
    return n1 + n2;  
}
```

Указание за компилатора

Ако компилатора не поддържа автоматична паралелизация (OpenMP), то програмата се компилира както до сега

Пример – анализ

Важни характеристики

- ❖ T_P – Времето за изпълнение на P процесора

Времето за изпълнение на алгоритъма на повече от един процесор може да съвпада с това за изпълнението на повече процесори, ако алгоритъма не е паралелизиран

- ❖ T_∞ – Време за изпълнение на т.н. критичен път

Може да смятаме че критичния път е възможно най-бавния възможен път за изпълнение на алгоритъма. Това време се нарича още период (span)

- ❖ T_1 – Време за изпълнение на 1 процесор

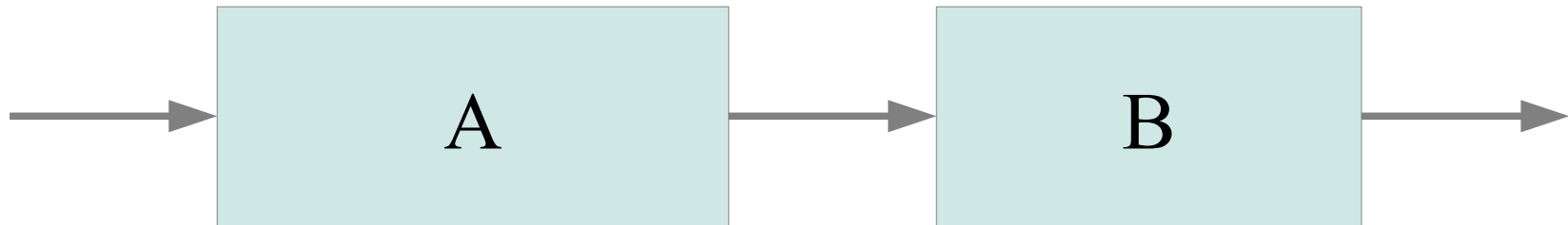
Без паралелни изпълнения, независимо дали програмата е паралелизирана или не. Това време се нарича още работа (work)

$$T_P \geq T_1/P$$

$$T_P \geq T_\infty$$

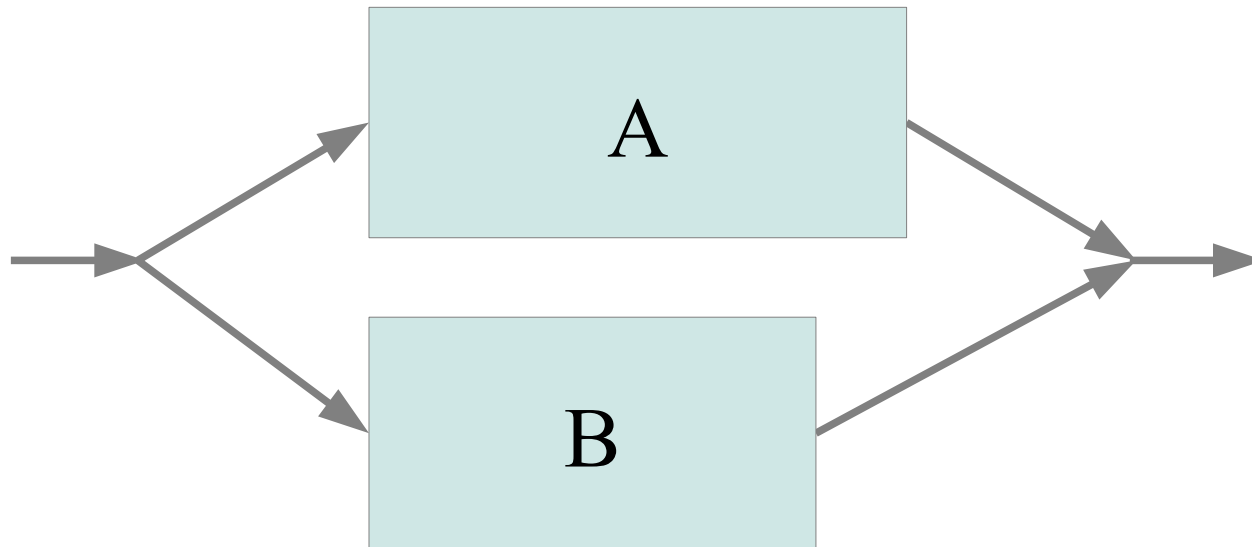
Времена на паралелен алгоритъм

$$T_1(A \ B) = T_1(A) + T_1(B)$$

$$T_\infty(A \ B) = T_\infty(A) + T_\infty(B)$$

Времена на паралелен алгоритъм

$$T_1(A \ B) = T_1(A) + T_1(B)$$

$$T_\infty(A \ B) = \max(T_\infty(A), T_\infty(B))$$

Фактор на ускорение

Фактор на ускорение на P процесора се нарича

$$T_1 / T_P$$

- ❖ Линейно при $T_1/T_P = k \cdot P$
- ❖ Перфектно линейно при $T_1/T_P = P$
- ❖ Супер линейно при $T_1/T_P > P$

Невъзможно? На практика е възможно поради наличие на Кеш паметта и други фактори...

Паралелизъм

Коефициент на паралелизъм се нарича

$$T_1 / T_\infty$$

- ❖ За fib(4) имаме Паралелизъм $\approx 17/8 = 2.125$
Използването на повече от 2 процесора няма да даде съществено подобрение
- ❖ За умножение на матрици 1000x1000 имаме Паралелизъм $\approx 10^6$
В зависимост от реализацията паралелизма може да достигне и 10^7
- ❖ За един нормален RayTracer (при сцена 1000x1000 пиксела) имаме Паралелизъм $\approx 10^6$
Много груба оценка и то за не рекурсивен RayTracer. На практика може да е и много по-голяма

Пример 2

```
void add(hashtable table, value v) {  
    int h = hash(v.key);  
    v.next = table[h].next;  
    table[h].next = &v;  
}
```

Може да възникне
проблем при паралелно
изпълнение

```
h1 = hash(x.key);  
x.next = table[h1].next;  
  
table[h1].next = &x;
```

```
h2 = hash(y.key);  
  
y.next = table[h2].next;  
  
table[h2].next = &y;
```

Какъв е проблемът тук?

Пример 2 – използване на критична секция

```
void add(hashtable table, value v) {  
    int h = hash(v.key);  
    mutex m;  
    m.lock();  
    v.next = table[h].next;  
    table[h].next = &v;  
    m.unlock();  
}
```

Критична секция

```
h1 = hash(x.key);  
m.lock();  
x.next = table[h1].next;  
table[h1].next = &x;  
m.unlock();
```

```
h2 = hash(y.key);  
  
m.lock();  
y.next = table[h2].next;  
table[h2].next = &y;  
m.unlock();
```

Няма проблем при $h1=h2$, обаче...

Какъв е проблема при тази реализация на критичната секция?

Пример 2 – по-добро използване на к.с.

```
void add(hashtable table, value v) {  
    int h = hash(v.key);  
    table[h].mutex.lock();  
    v.next = table[h].next;  
    table[h].next = &v;  
    table[h].mutex.unlock();  
}
```

```
h1 = hash(x.key);  
table[h1].mutex.lock();  
x.next = table[h1].next;  
table[h1].next = &x;  
table[h1].mutex.unlock();
```

```
h2 = hash(y.key);  
table[h2].mutex.lock();  
y.next = table[h2].next;  
table[h2].next = &y;  
table[h2].mutex.unlock();
```

Така е по-добре, защото няма заключване при $h1 \neq h2$

Внимателно с критичните секции!

Други опасности и проблеми

❖ Мъртва хватка (deadlock)

Два или повече процеси взаимно се изчакват за достъп до общи ресурси, като всички попадат в изчакващо състояние

❖ Жива хватка (livelock)

Два или повече процеси взаимно се изчакват за достъп до общи ресурси, като за разлика от мъртвата хватка те не са в изчакващо състояние, а активно се опитват да получат ресурсите без да извършват никаква друга полезна работа

❖ Конвоиране (convoying)

За разлика от мъртвата хватка процесите не се блокират и работят, но непрекъснато се изчакват един друг, като въпреки че вършат и полезна работа, то тя е много малко, което води до драстично падане на производителността. Например може да се получи, че процесите чакат един от тях, а той изчаква нов квант време за да продължи работата си

❖ Съперничество (contention)

Проблеми с общността на заключването: Ред вместо таблица, клетка вместо ред...

❖ Допълнително време (overhead)

Понякога времето за изпълнение на организационните дейности по паралелизация, критични секции и други е прекалено много в сравнение с алгоритъма

❖ Трудни за отриване и отстраняване на грешки

Решения

- ❖ Използване на свободни от заключване структури
- ❖ Използване на високо паралелни алгоритми
- ❖ Transactional memory
- ❖ Read-Copy-Update (RCU)
- ❖ Map-Reduce алгоритми
- ❖ И много други...

